

SEMAVİ EYİCE

A R M A Ğ A N I



İSTANBUL YAZILARI

Dr. H. Aksoy
Mesuf



TÜRKİYE TURİZM VE OTOMOBİL KURUMU
Şişli Meydanı, 364 Şişli - İstanbul, Tel.: 131 46 31

İstanbul - 1992

bilinen II. Murat Hamamı'nın doğusundaki alanda devam ettirilmesine karar verilmiştir. Eldeki verilerden bu bölgede atölyelerin olduğu anlaşılmış; ikinci dönem kazılarının ana şantiyesi olarak bu bölge belirlenmiş ve çalışmalar bu atölye bölgesinde devam ettirilmiştir.¹¹⁷ Prof. Dr. Oktay Aslanapa'nın başlattığı İznik Kazıları, dünya çapında tanınan Osmanlı çini-keramiklerinin üretimleri, atölyeleri gibi bilimsel anlamda pek çok önemli veriler sunmuştur ve sunmaya devam etmektedir.

Ortaçağ Türk Dönemi kazılarında, doğrudan Ortaçağ amaçlı ilk sistemli kazıyı 1961 yılında Diyarbakır İçkale'de başlatan Prof. Dr. Oktay Aslanapa, bu alandaki bilimsel kazıların öncülüğünü yapmıştır. Yürüttüğü kazılarla sanat tarihi alanına önemli katkılar sağlamıştır.

Aslanapa, sanat tarihine bakışını 1956'da kaleme aldığı, "Sanat Eserlerine Dayanan Yeni Bir Araştırma Yolu ile Türk Tarihini Aydınlatma" makalesinde ifade etmiştir.¹¹⁸ Kültür tarihinin bir parçası olan sanat eserlerinin, tarihin aydınlatılmasında da önemli birer kaynak olarak kullanılabileceğini belirtmiştir.

Onu en yakın tanıyan öğrencisi Prof. Dr. Ara Altun, "Türkiye'de Türk Sanatı araştırmalarının geliştirilmesinde ve yayın yolu ile tanıtılmasında olduğu kadar, yurtdışında da aynı gaye ile sürekli çalışan ve sabırla, hangi şartlarda olursa olsun, yılmadan araştırmalarını sürdürerek çevresine de örnek olan Prof. Dr. Oktay Aslanapa, mütevazı, kadirbilir ve vefalı kişiliği ile de genç kuşaklara yol gösteren gerçek bir 'hoca' olmaya devam edecektir" şeklindeki ifadeleriyle Aslanapa'nın, kazılar ve yayınlar yoluyla sanat tarihi alanına yaptığı katkıları özetlemiştir.¹¹⁹ Sanat tarihi alanında, mimariden keramiğe, haliya, minyatüre, cild sanatına kadar Türk Sanatının hemen her alanında yaptığı çalışmalarla ilk kaynak, temel kaynak olma özelliğine sahip eserler ortaya koyan Aslanapa'nın kitapları yinelenen baskılarıyla güncelliğini korumaktadır. Türklerde arma sanatından, kale anahtarlarına kadar sanat tarihinin birçok alanında çalışmalar yapmıştır. Aslanapa Türk sanatının araştırılması, paylaşılması, geniş kitlelere öğretilmesi konusunda sabırla çalışmalarını sürdürmüştür ve sürdürmektedir. Prof. Dr. Oktay Aslanapa'nın sanat tarihi bilimine en önemli katkısı ise, bugün alanında çok değerli bilim insanları olan, yetiştirdiği isimlerle olmuştur.

Semavi Eyice (1923-)

Özellikle Bizans sanatı konusundaki özgün araştırmalarıyla, Türk sanatı konusundaki yayınlarıyla sanat tarihinin yaşayan öncül isimlerinden biri olan Semavi Eyice, 1923 yılında İstanbul, Kadıköy'de dünyaya gelmiştir. İlk öğrenimini Kadıköy'deki Fransız okullarında yapmış, sonra Galatasaray Lisesi'ne geçerek 1943'te buradan mezun olmuştur. Aynı yıl arkeoloji ve sanat tarihi eğitimi almak için

117 Aslanapa'nın başlattığı İznik'teki kazılarla ilgili veriler her yıl düzenli olarak yayına dönüştürülmüş; 1989 İznik Yılı kapsamında da büyük boyutlu Türkçe ve İngilizce yayında 1981-1988 yılı çalışmaları toplu bir halde ele alınarak araştırmacıların kullanımına sunulmuştur. Bkz. Oktay Aslanapa, Şerare Yetkin, Ara Altun, *İznik Çini Fırınları Kazısı II. Dönem 1981-1988*, İstanbul, 1989; *The Iznik Tile Kiln Excavations (The Second Round: 1981-1988)*, İstanbul, 1989.

118 Oktay Aslanapa, "Sanat Eserlerine Dayanan Yeni Bir Araştırma Yolu ile Türk Tarihini Aydınlatma", *V. Türk Tarih Kongresi ve Kongreye Sunulan Bildiriler*, Ankara, 1960, s. 452-453.

119 Ara Altun, a.g.m., s. 16.

Almanya'ya giden Eyice, 1944-45 yıllarında Viyana ve Berlin üniversitelerinde eğitim görmüştür. 1945 yılı ortalarında Türkiye'ye dönerek, İstanbul Üniversitesi'nde öğrenimine devam etmiştir. 1948'de Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi kürsüsünden, Prof. Dr. Ernest Diez ile çalıştığı "İstanbul Minareleri" teziyle mezun olmuş ve aynı yıl bu kürsüye asistan olarak atanmıştır. Bu tarihten 1990 yılına kadar İstanbul Üniversitesi bünyesinde eğitim faaliyetlerini sürdürmüştür.

Eyice, 1952-53 yıllarında Arif Müfit Mansel'in başkanlığındaki Side kazılarına katılmış; buradaki Bizans eserlerini çalıştığı "Side'nin Bizans Devrine Ait Yapıları" isimli teziyle 1952 yılında doktorasını, "Son Devir Bizans Mimarisi-İstanbul'da Palaioiogoslar Devri Yapıları" çalışmasıyla 1955 yılında doçentliğini almıştır. Bu arada askerlik görevini tamamlayarak Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Kürsüsü'ne doçent kadrosuyla dönen Eyice, burada ders vermeye devam etmiş; 1964 yılında "İlk Osmanlı Devrinin Dini-İçtimai Bir Müessesesi: Zaviyeler ve Zaviyeli Camiler" çalışmasıyla profesör olmuştur. 1963'te kurulan Bizans Sanatı Kürsüsü başkanlığına getirilmiş; bu görevini, kürsünün YÖK tarafından kaldırıldığı 1982 yılına kadar sürdürmüştür. Bu tarihte yapılan düzenlemeyle İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde Arkeoloji ve Sanat Tarihi Bölümü başkanı olmuştur. Bu arada 1958-59'da Münih Üniversitesi'nde, 1974-75 kış sömestrinde Almanya'nın Bochum Üniversitesi'nde, 1983'te Sorbonne'a bağlı Ecole des Hautes Etudes'de, 1987'de Cenevre Üniversitesi'nde misafir profesör olarak bulunan Eyice, yurt içi ve yurt dışında birçok konferanslar verip, kongre ve toplantılarda bildiriler sunmuştur.¹²⁰ İlk yazısının yayınlandığı 1946 yılından günümüze gelinceye kadar, Türkçe ve yabancı dillerde olmak üzere çok sayıda kitap, bilimsel makale ve araştırması basılmıştır.¹²¹ Eyice bu çalışmalarının yanı sıra Edebiyat Fakültesi'nde bazı idari görevlerde de bulunmuş; Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu üyeliği, Türk Tarih Kurumu üyeliği yapmıştır.

İstanbul'un mimari tarihinin belirlenmesinde, yapı ve semt monografileriyle çok önemli araştırmalara imza atmış olan Eyice, İstanbul'la bütünleşmiş bir araştırmacı olarak bu konuda ilk akla gelen isim olmakla birlikte sanat tarihinin birçok alanında çalışmalar yapmıştır. Türkiye'de Bizans sanatının tanınmasında en etkili isim olan Eyice, Bizans sanatını kendi içinde ele almasının yanında Osmanlı sanatıyla karşılaştırmalı çalışmalarla bir değerlendirmeye de gitmiştir. Türkiye'de, özellikle Bizans sanatı konusundaki özgün araştırmalarıyla, uluslararası düzeyde söz sahibi olmuştur. 1961 yılında, İstanbul Üniversitesi bünyesinde Bizans Sanatı Kürsüsü'nün kurulmasındaki katkıları yanında yetiştirdiği çok sayıda öğrenci ile de bu alana hizmet etmiştir.

Semavi Eyice, sanat tarihinin Bizans sanatı alanında yaptığı çalışmalarla, bu sanatın Türkiye'de bir bilim dalı olarak oturtulmasına öncülük etmiş bir bizantologdur. Batı'da XIX. yüzyılın ikinci yarısında başlayan Bizans araştırmaları içinde, 1880'lerde Ch. Bayet, *L'arte Byzantin* (Bizans Sanatı) adıyla ilk defa başlı başına bir

120 Gökhan Tok, "Sanat Tarihinden Tarihe Bizanstan Osmanlıya Bilimden Kültüre Semavi Eyice", *Bilim ve Teknik*, 1997, sy. 353, s. 82-89; Çağatay Anadol, "Semavi Eyice", *İstanbul Dergisi*, 1995, sy. 12, s. 16-20.

121 Eyice'nin yayınlarını için bkz. Mahmut Şakiroğlu, "Prof. Dr. Semavi Eyice Bibliyografyası", *Semavi Eyice Armağanı, İstanbul Yazıları*, İstanbul, 1992, s. 11-38.

EYDİ

134-138; R. Vahidov, "Doshknin Büyük Küçi", *Kazan Otları*, 1989, nu: 6. ♣R. DAUTOV

EYDİ Tevfik, bk. **ÉYDELDİNEV**, **Tévfik Ramazan ulu**

EYĞİ, Mehmet Şevket (1933-): Gazeteci yazar. Karadeniz Ereğlisinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Galatasaray Lisesinde yaptı (1952). AÜ Siyasal Bilgiler Fakültesinin Siyasî Şubesini bitirdi (1956). İki yıl Diyanet İşleri Başkanlığında mütercim olarak çalıştı. Sonra basın hayatına atılıp haftalık *Yeni İstiklâl* (1960-1967), günlük *Bugün* (1966-1971) ve *Sabah* (1968-1971,1978) gazetelerini çıkardı. Bedir Yayın Evini kurdu. Çeşitli mahkûmiyetler aldı. 1969-1974 arasında yurt dışında kaldı. Af Kanunu çıkınca yurda döndü. İstanbul'da yayıncılığa başladı. 1976'da *Büyük Gazete*'yi çıkardı. Fransızca, İngilizce, Almanca ve Arapça bilen yazar, Türkiye'de İslâmcı yayıncılığın önde gelen kişilerindendi. *Eserleri: Müslüman Kardeşim Uyan, Müslümanın Yüz Vazifesi* (İst. 1957), *Namazı Dosdoğru Kılmak* (N. Kübra'dan).

Kay.: TDEA 3/129; TYA s.394. ♣G. OKUTAN

EYİCE, Mustafa Semavi (2.1.1924-): Sanat tarihi öğretim üyesi, araştırmacı, yazar. İstanbul'da doğdu. Babası Mehmet Kâmil Bey, annesi Hatice Hanımdır. İlköğrenimini Saint Louis ve Saint Joseph'te, orta öğrenimini 1943'te Galatasaray Lisesinde tamamladı. Aynı yıl yüksek tahsil yapmak için Almanya'ya gitti. Viyana ve Berlin üniversitelerinde dönemin ünlü profesörlerinden Bizans sanatı, genel sanat tarihi ve arkeoloji dersleri aldı. 2. Dünya Savaşı'nda Almanya'nın teslim olmasıyla 1945'te Türkiye'ye döndü ve İÜEF Sanat Tarihi Kürsüsüne girdi. 1948'de Ernst Diez'in yanında "İstanbul Minareleri" konulu lisans tezini hazırladı. Aynı yıl Diez'in asistanı oldu. 1948-1952'de Diez'in yanısıra Albert Gabriel, Philipp Schweinfurth ve Kurt Erdmann adlı misafir profesörlerin ders, seminer ve konferanslarını Türkçeye çevirdi. Arkeolog Arif Müfit Mansel'le birlikte Side kazılarında çalıştı. 1952'de Schweinfurth'un yanında "Side'nin Bizans Devrine Ait Yapıları" başlıklı teziyle doktor; 1955'te "Son Devir Bizans Mimarisi-İstanbul'da Palaiologos'lar Devri Yapıları" adlı teziyle doçent; 1964'te "İlk Osmanlı Devri'nin Dinî, İçtimaî Bir Müessesesi: Zâviye ve Zâviyeli Camiler" adlı çalışmasıyla profesör oldu. Emekli olduğu 1990'a kadar çeşitli idarî görev-

lerde bulundu. 1958-1959'da A. Von Humboldt Vakfının bursuyla Münih Üniversitesinde araştırmalar yaptı. 1971-74'te Hacettepe Üniversitesinde, 1971-1974'de Almanya'nın Bochum Üniversitesinde, 1983'te Paris Sorbonne Üniversitesine bağlı Yüksek Araştırmalar Okulunda, 1987'de Cenevre Üniversitesinde misafir profesör olarak dersler verdi. 1953'ten bu yana Uluslar Arası Bizans Araştırmalarına, Türk Tarih Kurumu ve Uluslar Arası Türk Sanatı kongrelerine katıldı. İlk yazısı 10-11 yaşlarında iken *Akşam* gazetesinde çıkmış bir fıkradır. İlk meslekî yazısı da *İstanbul Ansiklopedisi*'nde 1946'da çıkan "Ahmet Paşa Mescidi" maddesidir. 1957'de Türk Tıp Tarihi Enstitüsü, 1968'de Alman Arkeoloji Enstitüsü, 1973'te Selçuk Araştırmaları Enstitüsü, 1974'te Belçika Krallık Akademisi muhabir üyesi, 1968-1983'te Türk Tarih Kurumu üyesi, 1958-1982'de Anıtlar Yüksek Kurulu üyesi oldu. 1983'te bir kanunla kurulan Taşınmaz Tabiat ve Kültür Varlıkları Bölge Kurulunda ve İstanbul 2 numaralı Koruma Kurulunda üyelik ve başkanlık görevlerinde bulundu. Eyice'nin çeşitli dillerde yayımlanmış 400'ü aşkın makalesi bulunmaktadır. *Eserleri/Araştırma: İstanbul, Petit Guide à Travers les Monuments Byzantins et Turcs* (İst. 1955), *Amasra Tarihi ve Eski Eserleri Kılavuzu* (İst. 1965), *Galata ve Kulesi, Galata and its Tower* (İst. 1969), *Karadağ (Binbirkilise) ve Karaman Çevresinde Arkeolojik İncelemeler* (İst. 1971), *Ankara'nın Eski Bir Resmi* (İst. 1972), *Bizans Devrinde Boğaziçi* (İst. 1976), *Ayasofya I, Bizans Devri ve Mimarisi* (İst. 1984), *Ayasofya II, Mozaikler* (İst. 1984), *Ayasofya III, Türk Devri* (İst. 1986), *Topkapı Sarayı* (İst. 1985), *Topkapı Palace* (İst. 1985), *Atatürk ve Pietro Canonica* (İst. 1986), *İznik Tarihçesi ve Eski Eserleri* (İst. 1988).

Kay.: *Semavi Eyice Armağanı, İstanbul Yazıları*, 1992 (Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu tarafından çıkarıldı); Eczacıbaşı S.A. 1/572; ; İA 10/5434-3436; Alpay Kabacalı, *Kültürümüzden İnsan Adaları*, s. 276-279; ML 4/467; GTKK, 1967-88, s. 271; TDÜA 4/2065-66; TYA s.394. ♣B. ALTU- NİŞ-GÜRSOY

EYLİSLİ Ekrem, bk. **NAİBOV, Ekrem Neccefoğlu**

EYMÜR, Mehmet (1943-): Anı yazarı. İstanbul'da doğdu. İlk, orta ve liseyi Ankara'da okudu. Ankara Kolejinden mezun oldu. İstanbul İktisadî ve Ticarî Bilimler Yüksek Okulunu bitirdi. Ardından 1 Ocak 1966'da Millî

140 716

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRK SANATI ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İSAM Kütüphanesine
hedye ediyorum...
12.09.2005
Yasemin Akçaoğlu

TÜRK SANATI VE TARİHİNE KATKILARIYLA
SEMAVİ EYİCE
(Hayatı ve Eserleri)

Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi	
Dem. No:	140716
Tas. No:	70956 AKGİT

Yasemin AKÇAOĞLU

TEZ DANIŞMANI
Prof.Dr.Tayfun AKKAYA

İstanbul, 2005

Prof. Dr. SEMAVİ EYİCE • 1923'te İstanbul'da doğdu. Galatasaray Lisesi'ni bitirdi (1943). Yurtdışında başladığı sanat tarihi ve arkeoloji öğrenimini savaşı dolayısıyla yarıda keserek İÜ Edebiyat Fakültesi'ne girdi. Fakülteyi bitirince (1948) Sanat Tarihi Kürsüsü'nde asistanlığa başladı. 1952'de Bizans yapıları üzerine teziyle doktorasını verdi. 1955'te doçentliğe, 1964'te profesörlüğe yükseltildi. 1958-59'da Humboldt bursuyla Münih Üniversitesi'nde çalışmalar yapan Eyice, 1964'te Bizans Sanatı Tarihi kürsüsü başkanlığına, 1982'de Arkeoloji ve Sanat Tarihi Bölümü başkanlığına getirildi. Hacettepe, Bochum, Sorbonne Üniversitelerinde, Colle de Franca'da, Paris Yüksek Araştırmalar Okulu'nda dersler verdi. 400 dolayında bilimsel makalesi. *Son Devir Bizans Mimari-si* (1963), *Galata ve Kulesi* (1969), *Bizans Devrinde Boğaziçi* (1976), *Türkiye'de Bizans Sanatı* (1982), *Ayasofya* (3 cilt, 1983-86), *İznik* (1988) vb kitapları yayımlandı.

istanbul'u araştırma tutkusu

"Ah Beyoğlu vah Beyoğlu diyoruz sık sık. O eski İstanbul'un özlemini çekiyoruz. Ama Beyoğlu'nun Beyoğlu olduğu çağ, geride kaldı. Orada yaşayan insanlar bambaşka kişilerdi. Bugün o insanlar yok... Olmadığına göre, o döneme dönme imkânı da yok. Sonra, İstanbul'u hangi karakterine dönüştüreceksiniz? 19. yüzyıldaki karakteri ayrı, 20. yüzyıl başındaki ayrı, bizim çocukluğumuzu yaşadığımız 1930'lardaki karakteri ayrı..."

Semavi Eyice İstanbul'u yıllarca adım adım gezmiş, nice kitap ve belgelere başvurarak kentin tarih içindeki değişimlerini izlemiş. "Eski İstanbul'u yeniden yaşatma" girişimlerini böyle değerlendiriyor.

Beyoğlu'ndan, eski İstanbul'dan başlayınca, söz sözü açıyor:

"Sözgelimi," diyor, "bir zamanlar Samatya'da muazzam meyhaneler varmış. Nerede bunlar? Galata'da böyle koca koca meyhaneler, baloz denilen eğlence yerleri... Bunların en ünlüsü de, İstiklâl

Caddesi'nde, Saint Antoine Kilisesi'nin bulunduğu yerdeki Concordia balozu... Daha ekşiye gidersek, Beyoğlu Postanesi'nin arkasında Naum Tiyatrosu... Tarihi Çiçek Pasajı meyhaneleri deniyor. Değil. Orada yalnız çiçekçiler vardı. Yandaki Degüstasyon lokantası, birkaç çıkışını oraya çıkardı, dışarıya servis yapmaya başladı. Çiçekler arasında ayakta bira içiliyordu. Derken birkaç gezgin mezeci dolaşır oldu. Sonra çiçekçi falan kalmadı, meyhaneler kuruldu. Tarihi filan değil... Orası, Abdülhamid döneminde kurulmuş bir işhanıdır."

Semavi Eyice'nin İstanbul tutkusu, Galatasaray Lisesi'nin yedinci sınıfında başlıyor. Yıl, 1936. Askerlik dersi öğretmeni herkese bir ödev veriyor. Ona da "İstanbul'un fethi" diyor:

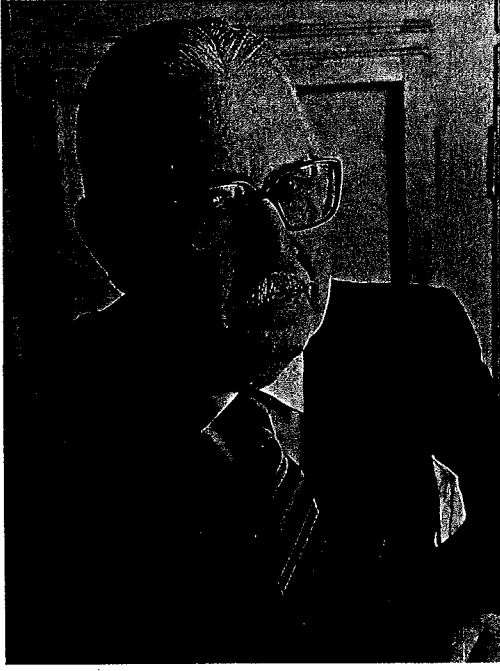
"Ödevi hazırlarken, surları falan tanımak için, Mambury'nin *Seyyah Rehberi*'ni aldım. Surları incelerken, oradaki cami, kilise gibi yapıları da bir göreyim dedim. Cumartesi öğleden sonraları, pazar günleri... Küçük, 3 liraya alınmış bir fotoğraf makinem vardı. Onu yanıma alıp yollara döküldüm...."

Giderek, İstanbul'u tanıma tutkusuna, araştırma tutkusu da eklenir: "Gördüğüm yapılar hakkında görüşlerimi küçük fişlere yazıyordum. Zamanla, Bizans'ı da tanımak için, bu konudaki belli başlı Fransızca yayınları araştırmaya giriştim. Kitapçılar, 13-14 yaşındaki bir ortaokul öğrencisinin eski, az bulunur kitaplara meraklanmasına hayret ediyorlar, gülümsüyorlardı."

Bir yandan kitap toplar, boş zaman buldukça da İstanbul'u sürekli gezer. "Ortaokuldayken bir arkadaşımınla dolaşırdım. Sonraları tek başıma çok gezdim. Kış demez, yağmur demedim..."

Babası vazgeçirmeye çalışır; "Bu, varlıklı kimselerin, boş vakti olan insanların işi. Bizim gibi orta hallilere göre değil," der. Ama Semavi Eyice kesin kararını vermiştir. Bizans yapıtlarını inceleyebilmek için yurtdışında öğrenim görecektir. Milli Eğitim Bakanlığı'ndan güçlkle izin alıp Almanya'ya gider. İkinci Dünya Savaşı olanca hızıyla sürmektedir. Almanya çökmek üzereyken İstanbul'a döner; öğrenimini Edebiyat Fakültesi'nde tamamlar.

Semavi Eyice, İstanbul'un eski yapı ve anıtları üzerine araştırmaların tarihinin pek eskilere gitmediğini belirtiyor: "19. yüzyılın ikinci yarısında İstanbul'da birtakım dillettant'lar (amatörler) türemiş. Bunların meslekleri öğretmenlik, doktorluk, diplomatlık, vb... Bir kısmı Levanten ya da Avrupalı. Çok sayıda da Rum... Bizans dönemi eserlerini araştırma merakına düşmüşler. Konferanslar düzenlemişler, yayınlar yapmışlar..."



Sanat Tarihinden Tarihe... Bizanstan Osmanlıya... Bilimden Kültüre...

Semavi Eyice

Sanat tarihi, sanatla bilim arasında köprü görevi yapan, her ikisini de kucaklayan bir bilim dalı. Geçmişin güzelliklerini günümüz insanlarına ulaştırmak ise sanat tarihçilerinin üzerlerine aldıkları zor bir görev. Yıllarını sanat tarihine ve İstanbul'a vermiş olan Semavi Eyice, Türkiye'ye 'Bizans'ı öğreten, Bizans ve Osmanlı sanatıyla ilgili çalışmalarıyla bir dönemin tarihine ışık tutan bir bilim adamı.

BİR DÖNEME İMZASINI ATMIŞ Roma İmparatorluğu'nun doğu bölgesi Bizans ve onun başkenti Konstantinopolis; yine bir döneme imzasını atmış Osmanlı İmparatorluğu ve onun başkenti İstanbul... Tarih derslerinde bu imparatorlukların askerî ve politik yaşamlarını öğrendik, oysa bize onların kültürel yapısından çok sözedilmedi. Prof. Dr. Semavi Eyice, Türkiye'de Bizans sanatının tanınmasında ve bunun Osmanlı sanatıyla karşılaştırılmasındaki çabalarıyla, bize sözü edilmeyen o kültürel yapıyı gözler önüne serdi. 73 yıllık yaşamına sığdırdığı

sayısı yüzlerle ifade edilen kitap ve makaleleri bir dönemin Bizans sanatını ortaya koyduğu gibi, Eyice'nin tam bir İstanbul âşığı olduğunu da gösteriyor. Oysa bundan yaklaşık yüz yıl önce Amasra'nın köklü denizci ailelerinden biri olan Eyiçoğullarına mensup dedesi, İstanbul'a gelmek istemeseydi Semavi Eyice'nin İstanbul aşkı hiç başlamayacaktı. Semavi Eyice, dedesinin bu kararını ve ailenin o tarihten sonraki yaşantısını şöyle anlatıyor: "Dedem, 'Hanım' diyor, 'bizim üç oğlumuz var; buradan çıkalım. Bu çocuklar burada kalırsa ya balıkçı olurlar ya da kayıkçı; biz İstanbul'a gidelim.'"

Dede Eyice, bu karardan sonra karısı ve üç oğluyla İstanbul'a gelir ve o dönemde Amasra'dan İstanbul'a gelen diğer hemşehrileri gibi Cibali, Küçükpazar yöresine yerleşirler. Dede Eyice'nin marangozluk ve dülgelik yaparak ailesini geçindirmeye başladığı bin sekiz yüz doksanlı yıllardır o yıllar. Çocuklar da okula başlamıştır. Semavi Eyice'nin babası olan büyük oğul Mehmet Kâmil bahriye mektebine, büyük amcası olan ortanca oğul tıbbiyeye başlar. En küçük oğulsa bir süre sonra okul çağı geldiğinde bahriyeye girecektir. Bir süre sonra Mehmet Kamil bey, Amasra eşrafından Hacı



Amasra'nın ileri gelen ailelerinden Eyiçoğulları birgün İstanbul'a gelmeye karar vermeselerdi Semavi Eyice sanat tarihçisi değil dedeleri gibi balıkçılık yapacaktı. Soldan sağa Ninesi, dedesi, annesinin babası, babası Mehmet Kamil ve annesi.

90 SUBAT 1991



PROF.DR. SEMAVİ EYİCE BİBLİYOGRAFYASI

HAZIRLAYAN
PROF. DR. MAHMUT ŞAKİROĞLU

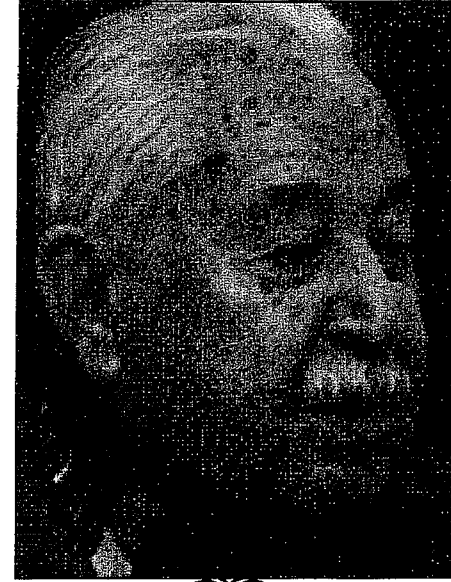
Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi Kütüphanesi	
Kayıt No :	13181
Tasnif No. :	012 ŞAK.P

ANKARA

1991

İlke Yayıncılık : 151
BİYOGRAFİ

Eyice, Semavi (6053136)



SEMAVİ EYİCE

(1922)

"Cumhuriyet dönemi bilim adamları arasında dikkati çeken; gerek donanımı, gerek eğitimi, gerekse akademik kimliği ile ön plana çıkan bir kişidir Prof. Dr. Semavi Eyice... Araştırma aşkı, azmi ve yazma kabiliyetiyle kaynak niteliği taşıyan çok önemli eserlere imza atmıştır. İstanbul, Anadolu ve Osmanlı coğrafyasının Doğu Roma ve Türk-İslam kültür ve medeniyetine ait mimari mirasının durumunu yerinde inceleme ve bilimsel verilere dayanarak bilim dünyasına sunma görevini başarıyla yerine getirmiştir."

(Prof. Dr. Haluk Dursun)

142 - 154

1852 2 2015

TÜRKİYE'NİN BİRİKİMLERİ-5 TARİHÇİLER

23 Nisan 2016

KADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA SELEN DOKÜMAN

EDİSYON

Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi	
Dem. No:	23914-8
Tas. No:	920 TÜR.B

İstanbul
2015

Özgün Adı
Türkiye'nin Birikimleri-5 "Tarihçiler"

Yazarı
Edisyon

Dizi Editörü
Hüseyin Türkan

Yayına Hazırlayan
İlke Yayıncılık

Kapak
İlke Yayıncılık

Yayıncı Sertifika No:
18579

ISBN
978-605-5961-44-2

I. Baskı
İstanbul, 2015

Baskı-Cilt
Ravza Yayıncılık ve Matbaacılık
Davutpaşa Cd. Kale İş Merkezi No. 51
Topkapı- İSTANBUL
Tel: 0 212 481 94 11

İLKE YAYINCILIK

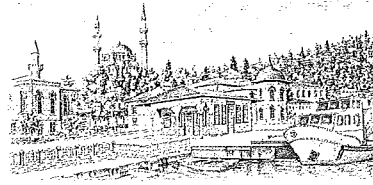
P.K. 117 Üsküdar 34672 İstanbul

Tel.: 0.216 341 15 88

Faks: 0.216 495 29 63

www.ilkeyayincilik.com - bilgi@ilkeyayincilik.com

facebook.com/ilkeyayincilik - twitter.com/ilkeyayincilik



EYÜPSULTAN'DA İLK ŞEYHÜLİSLÂM TÜRBESİ



Prof. Dr. Semavi Eyice — 8 —



1923'de İstanbul'da doğdu. İlköğrenimini Saint Louis ve Saint Joseph Fransız okullarında, ortaöğrenimini Galatasaray Lisesi'nde tamamladı. Almanya'da arkeoloji ve sanat tarihi okudu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'ni bitirdi. "İstanbul Minareleri" tezi ile lisansını tamamladı. Sanat Tarihi Enstitüsü'ndeki asistanlığı 1952'ye kadar sürdü. Yurtiçinde yapılan bazı kazılara katıldı. "Side'nin Bizans Dönemine Ait Yapıları" konulu tezi ile doktorasını verdi. Doçentliğini "İstanbul'da Son Devir Bizans Mimarlığı" tezi ile verdi. 1963 yılında Edebiyat Fakültesi'nde Bizans Sanatı Tarihi Kürsüsü'nü kurdu. "İlk Osmanlı Devri'nin Dini İçtimai Bir Müessesesi Zaviyeler" tezi ile profesör oldu. Yurt içi ve yurt dışında mesleki birçok araştırmalar yaptı. Ulusal ve uluslararası birçok bilimsel toplantıda tebliğ sundu. Türkçe ve yabancı dillerde olmak üzere 1000'i aşkın kitapta, makale, ansiklopedi maddesi ve araştırması basıldı. Anıtlar Yüksek Kurul Üyeliği yaptı. Bazı enstitülere olan üyeliği ise halen devam etmektedir. Fransa Légion d'Honneur nişanına sahiptir. Edebiyat Fakültesi Arkeoloji ve Sanat Tarihi bölümü başkanlığı ve öğretim üyeliğinden 1990'da emekli oldu. Evli olan Eyice 2 kız çocuğu babasıdır. Fransızca, Almanca ve İngilizce bilmektedir.